

Temeljem članka 37. Zakona o proračunu („Narodne novine“ broj 144/21) i članka 27. Statuta Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“ broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15-pročišćeni tekst, 3/18, 7/18-pročišćeni tekst, 15/19, 2/20 i 3/21), **Gradsko vijeće Grada Zadra, na 18. sjednici, održanoj dana 10. i 11. svibnja 2023. godine, d o n o s i**

Višegodišnji plan uravnoteženja Proračuna Grada Zadra za razdoblje 2023.-2025.godine

Članak 1.

Usvaja se Plan uravnoteženja proračuna Grada Zadra za razdoblje 2023.-2025. godine.

Članak 2.

Planom uravnoteženja Proračuna planira se utrošiti višak prihoda u iznosu od 9.138.607,09 eura iskazan kroz godine:

2023. godina – 2.612.738,68 eura

2024. godina – 3.596.055,01 eura

2025. godina – 2.929.813,40 eura.

Planom uravnoteženja Proračuna planira se sanirati manjak prihoda po rezultatu poslovanja u iznosu od 13.373.500,21 eura iskazan kroz godine:

2023. godina – 2.427.313,70 eura

2024. godina – 3.776.717,70 eura

2025. godina – 7.169.468,81 eura.

Članak 3.

Stupanjem na snagu ovog Višegodišnjeg plana uravnoteženja Proračuna Grada Zadra za razdoblje 2023.-2025. godine prestaje važiti Višegodišnji plan uravnoteženja Proračun Grada Zadra za razdoblje 2023.-2025. godine („Glasnik Grada Zadra“, broj 15/22).

Članak 4.

Ovaj Višegodišnji plan uravnoteženja stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Glasniku Grada Zadra“.

KLASA: 400-01/22-01/22
URBROJ: 2198/01-1-23-8
Zadar, 11. svibnja 2023.

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

VIŠEGODIŠNJI PLAN URAVNOTEŽENJA PRORAČUNA GRADA ZADRA ZA RAZDOBLJE 2023. – 2025. GODINE

1. UVOD

U skladu s člankom 37. Zakonom o proračunu („Narodne novine“ br. 144/21)., izrađena je analiza financijskog stanja Grada Zadra radi izrade procjene ukupnog rezultata odnosno radi izrade Višegodišnjeg plana uravnoteženja za razdoblje 2023.-2025. godine. Člankom 37. propisano je da, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, odnosno ako preneseni višak ne mogu u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, dužne su donijeti višegodišnji plan uravnoteženja proračuna. Ovaj Plan donosi se za razdoblje za koje se proračun i donosi, znači za razdoblje 2023.-2025.godine.

Ovaj plan sadržava analizu i ocjenu postojećeg stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzoraka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom.

U analizi financijskog stanja Grada Zadar korišteni su financijski izvještaji razine 22.

2. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG FINACIJSKOG STANJA

Izveštaj o prihodima i primicima te rashodima i izdacima

Kako su ostvareni prihodi i primici u razdoblju 2020. - 2022. godini daje se u nastavku:

Opis	Izvršenje 2020.	Izvršenje 2021.	Izvršenje 2022.
SVEUKUPNO	464.486.914	516.042.004	556.524.123,23
Prihodi poslovanja	425.155.216	459.009.262	519.662.089,86
Prihodi od poreza	178.389.128	213.379.706	276.917.135,90
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	113.975.358	94.184.029	91.351.114,55
Prihodi od imovine	25.394.707	30.540.924	33.424.514,28
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	92.215.611	104.167.589	113.552.705,55
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	13.556.538	15.248.960	2.671.498,61
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.623.874	1.488.054	1.745.120,97
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	7.234.706	6.168.489	11.243.289,47
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	3.584.560	3.729.561	11.243.289,47
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	3.650.146	2.438.928	4.485.580,86
Primici od financijske imovine i zaduživanja	32.096.992	50.864.253	25.618.743,90
Primljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita	83.910	94.560	56.710,00
Primici od zaduživanja	31.977.082	50.769.693	25.562.033,90
Primici od prodaje udjela u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	36.000		

Prihodi od poreza sačinjavaju prihode od poreza i prireza na dohodak, prihode od poreza na nekretnine i poreza na kuće za odmor te poreza na potrošnju. Evidentiraju se i naplate poreza na tvrtku kao ostatak potraživanja iz prethodnih godina jer je ovaj porez ukinut. Ovo je podskupina prihoda na kojoj je bilo najviše zakonskih izmjena od strane Vlade Republike Hrvatske odnosno Hrvatskog sabora. Porez na dohodak se mijenjao u dijelu poreznih olakšica, poreznih stopa i razreda, a najveći učinak je zadnja intervencijska mjera gdje se u raspodjeli poreza na dohodak gradovima priznaje 74% ukupno naplaćenog poreza na njihovom području. Prirez na porez na dohodak za gradove središta županija sa više od 30.000 stanovnika propisan je u maksimalnoj stopi od 15%. Grad Zadar ima utvrđenu stopu prireza od 12%. Nadalje porez na nekretnine je zadnjim zakonskim izmjenama u cijelosti porez gradova/općina, dok je prije bio u omjerima 60% gradu, 40% državi tj. 80% gradu/općini, a 20% državi. Upravo ove izmjene utjecale su na bolju naplatu u dijelu poreznih prihoda što je i razvidno u naplati 2021. i 2022. godine. Pri tome treba uzeti u obzir i bolju epidemiološku situaciju u odnosu na 2020. godinu.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna predstavljaju pomoći iz države, pomoći od izvanproračunskih korisnika, pomoći iz Fonda poravnanja u financiranju decentraliziranih funkcija osnovnog školstva kao i pomoći iz EU bilo direktno kao prekogranična suradnja ili kao pomoći iz nacionalnog središnjeg proračuna temeljem EU sredstava. Ovi prihodi/pomoći namjenski su prihodi, a pokazuju povećanje u pandemijskoj godini gdje su ostvareni su u iznosu od 113.975.358 kuna što je za 52.939.182 kuna više u odnosu na prethodno razdoblje. U 2021. godini bilježi se pad pomoći za 17,36%. Ove pomoći odnosno njihova naplata i utjecaj na ukupni rezultat ovise o visini i vrijednosti projekta koji su odobreni Gradu Zadru te ovise o dinamici kontrole troškova od strane provedbenog tijela i doznake u proračun Grada Zadra. Nadalje ovise o aktivnosti i uspjehu Gradske uprave u procesu apliciranja sredstava na financiranje iz nacionalnog proračuna. Jedini konstantni prihod pomoći su pomoći iz Fonda poravnanja za decentralizirano financiranje osnovnog školstva i vatrogastva. Kumulirani višak prihoda od pomoći iznosi 1.495.797,16 kuna tj. 198.526,40 eura.

Prihodi od imovine sadržavaju prihode od naknade za koncesije, prihode od kamata a vista i po depozitu, prihode od zatezних kamata, prihode od zakupa poslovnih prostora, prihoda od korištenja javnih površina te ostali prihodi od nefinancijske imovine. Ova podskupina prihoda ima karakter i općih nenamjenskih prihoda (zakupi poslovnih i stambenih prostora, javnih površina, prihodi od kamata), ali i namjenskih prihoda (prihodi od koncesija, naknade za nezakonito zadržane zgrade u prostoru, spomenička renta.). Iz tablice je vidljiv porast naplate u 2021. godini nakon umanjenja epidemioloških mjera. Na kontu viška prihoda u bilanci stanja kroz duže razdoblje evidentirano je 2.458.571,99 kuna (326.308,58 eura) koji će se u skladu sa namjenom ukalkulirati u rashode poslovanja u razdoblju 2023.-2025.godine.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada predstavljaju prihode od komunalne naknade i komunalnog doprinosa, prihode od vodnog gospodarstva, prihode od turističke pristojbe, prihode od refundacija i naknada šteta, prihodi od šumskog doprinosa i prenamjene zemljišta iz poljoprivrednog u građevinsko te prihode od osiguranja. U promatranom razdoblju vidljiva je tendencija bolje naplate u ovoj podskupini prihoda posebno komunalnog doprinosa, koji se plaća prilikom ishodovanja dozvola za građenje. Ovo je podskupina namjenskih prihoda što znači da im je utrošak određen/reguliran posebnim zakonima. Neutrošeni višak prihoda kroz godine iznosi 18.689.075,74 kuna tj. 2.480.466,62 eura. Sredstva će se rasporediti sukladno namjeni kroz razdoblje 2023.-2025.godine.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i donacija podrazumijevaju prihode od Hrvatskih voda temeljem Zakona o financiranju vodnog gospodarstva za naplaćenu i prenesenu naknadu za uređenje voda te donacije. U promatranom razdoblju ovi prihodi pokazuju tendenciju rasta, ali zbog plaćanja Nadbiskupije zadarske za izgradnju osnovne škole na Novom Bokanjcu (50% ukupne izgradnje). Nakon što je izgradnja škole gotova i škola je u funkciji ovih prihoda u budućnosti neće biti, iznimno u 2022. godini kao ostatak financiranja. Ovdje se evidentiraju i namjenske donacije koje se realiziraju u rashodima shodno svojoj namjeni (uplate fizičkih i pravnih osoba za Mjesne odbore, donacija OTP banke za stipendije učenika i studenata slabijeg imovinskog stanja isl.). Ovi prihodi su namjenski i ukoliko postoji višak on se prenosi u iduća razdoblja. Višak s ove osnove iznosi 81.100,00 kuna odnosno 10.763,82 eura te se isti raspoređuje u rashode u 2023. i 2024. godini.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi podrazumijevaju prihode od kazni prometnih i komunalnih redara te ostale prihode. Iz tablice je razvidno da je prosječna naplata u trogodišnjem razdoblju 1,62mil. kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine podrazumijevaju prodaju nefinancijske imovine i to zemljišta, građevinskih objekata te prodaju stanova na kojima postoji stanarsko pravo. U razdoblju od 2020.-2022. godine prosječna godišnja naplata iznosi 8,215.494,82 kuna (1.090.383,54 eura). Značajna sredstva iz ove skupine prihoda sačinjavaju prihodi od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo te su isti namjenski prihodi koji se sukladno Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo („Narodne novine“ br. 43/92 do 78/02). Temeljem naplaćenih prihoda od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo kumulirani višak kroz godine iznosi 35.296.101,07 kuna tj. 4.684.597,66 eura. Ovaj iznos ugrađuje se u potrošnju/rashode kroz cijeli trogodišnji ciklus.

Primici od financijske imovine i zaduživanja sadržavaju povrate danih učeničkih i studentskih kredita te primitke od zaduživanja i zajmova. U tablici je razvidno da se u razdoblju od 2020.-2022. godine primici od zaduživanja povećavaju što je posljedica kreditnog zaduženja za projekte izgradnje osnovne škole na Novom Bokanjcu te projekta Aglomeracija Zadar-Petrčane. Isto tako evidentirani su beskamatni zajmovi od državnog proračuna kao intervencijska COVID mjera. Saldo beskamatnih zajmova trebaju se vratiti u državni proračun u 2023. godini. Ukupno to iznosi 8.525.355,16 kn odnosno 1.131.509,08 eura. U 2024. godini višak primitaka u projektu Aglomeracija Zadar-Petrčane iznosi 306.434,93 eura.

Izvještaj o rashodima i izdacima

Kako su ostvareni rashodi i izdaci u razdoblju 2020.-2022. godine daje se u nastavku:

- U kunama

Opis	Izvršenje 2020.	Izvršenje 2021.	Izvršenje 2022.
SVEUKUPNO	458.174.742	507.605.556	558.888.529,84
Rashodi poslovanja	309.352.154	333.426.556	356.799.207,40
Rashodi za zaposlene	27.786.349	28.540.934	27.745.671,47
Materijalni rashodi	76.856.829	82.791.460	85.740.656,50
Financijski rashodi	5.207.958	2.067.339	998.377,62
Subvencije	3.915.614	3.951.027	4.107.216,24
Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	105.834.790	119.174.100	123.638.521,68
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	3.029.751	3.294.348	3.443.576,36
Ostali rashodi	86.720.863	93.607.348	111.125.187,53

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	146.522.603	154.280.066	178.082.540,14
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	13.950.620	18.145.644	18.950.647,83
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	71.403.413	86.109.167	145.766.845,87
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	61.168.570	50.025.255	13.365.046,44
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	2.299.985	19.898.934	24.006.782,30
Izdaci za dane zajmove i depozite (stipendije)	2.299.985	2.385.900	2.460.700,00
Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova		17.513.034	21.546.082,30

Rashodi za zaposlene predstavljaju rashode za plaće, ostale rashode zaposlenima (otpremne, naknade za smrtni slučaj, jubilarne naknade i sl) te doprinose na plaće. U prosjeku se ostvare u iznosu od 28 mil kuna godišnje (3.716.238 eura).

Materijalni rashodi obuhvaćaju naknade troškova zaposlenima, rashode za usluge, rashode za materijal i energiju, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa te ostali nespomenuti rashodi poslovanja. Uz ostale rashode i pomoći spadaju u najzastupljenije rashode poslovanja i čine oko 25% u ukupno ostvarenim rashodima poslovanja. Značajno ostvarenje čine rashodi iz Programa održavanja komunalne infrastrukture.

Financijski rashodi predstavljaju rashode za plaćanje bankarskih usluga i usluga platnog prometa, zateznih kamata, ugovornih kamata po kreditu i negativnih tečajnih razlika u prometu sa inozemstvom. Ako izuzmemo zatezne kamate koje financijski proizlaze iz sudskih sporova što ne predstavlja kontinuitet u poslovanju ovi rashodi će se prosječno po godini u budućnosti realizirati oko 193.000 eura zbog plaćanja ugovornih kamata u projektu Aglomeracije Zadar-Petrčane.

Rashodi za subvencije podrazumijevaju spadaju subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru, subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora te subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima. Prosječno godišnje izdvajanje iznosi 3.991.285,74 kuna (529.734,65 eura).

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna predstavljaju rashode koji se plaćaju drugim proračunima, korisnicima drugih proračuna, ali i proračunskim korisnicima Grada Zadra (osnovne škole, dječji vrtići, ustanove u kulturi i sportu te JVP Zadar). U ovu skupinu evidentiraju se i pomoći prema inozemnim partnerima u provođenju EU projekata. Grad Zadar je u promatranom razdoblju izdvajao prosječno 2,0 mil kuna za izgradnju studentske menze i smještaja. Sufinanciranje nabave opreme Općoj bolnici Zadar u prosjeku se godišnje izdvaja 1,00 mil kuna te 3,00 mil kuna za sufinanciranje plaća djelatnicima Doma za Sv.Frane i halo pomoć, Muzeju antičkog stakla, Narodnom muzeju i HAZU. Doznake proračunskim korisnicima rastu iz godine u godinu jer Grad Zadar redovito izvršava prenesene obveze prema svojim korisnicima pogotovo ako se radi o decentraliziranim sredstvima. U prosjeku to iznosi 110.507.467,16 kuna (14.666.861,39 eura). Ovi rashodi će kroz godine rasti posebno u dijelu doznaka proračunskim korisnicima i to za rashode za zaposlene zbog kontinuiranog usklađenja plaća djelatnika u vrtićima i osnovnim školama sukladno odlukama Vlade o povećanju osnovice i Kolektivnih ugovora. Znači, očekuje se i veće iskazivanje ovih rashoda, izuzev dijela koji se odnosi na eu projekte (ovisno o trajanju projekta).

Naknade građanima i kućanstvima predstavljaju naknade koje se iz proračuna izdvajaju za građane, a iz tablice je razvidno da one neznatno rastu u trogodišnjem razdoblju. Najznačajnije su naknade za opremanje novorođene djece gdje se u prosjeku godišnje izdvoji 1,80 mil kuna (238.901 eura). Pomoći socijalno ugroženim obiteljima iskazano kroz plaćanje učeničke karte ili jednokratne pomoći prosječno se izdvaja 702.000 kuna (93.171 eura). Troškovi ogrjeva socijalno ugroženim obiteljima u prosjeku se godišnje plaća 284.850 kuna (37.806,09 eura). Za očekivati je da će ovi rashodi u

budućnosti bit prosječno na razini plana za 2023. godinu zbog nepovoljnih gospodarskih utjecaja prije svega inflacije, ali i zbog mjera poboljšanja demografske slike grada.

Ostali rashodi predstavljaju rashode koji su uz materijalne rashode najznačajnija podskupina rashoda a obuhvaća rashode za financiranje kapitalnih pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Zadra, rashode za financiranje političkih stranaka, sportskih klubova, udruga iz područja kulture, tehničke kulture i socijalne skrbi i zdravstva. U 2020. godini ostvareni su u iznosu od 86.720.863 kuna u 2021. godini u iznosu od 93.607.348 kuna ili 7,9% više. U 2022. godini realizirani su u iznosu od 111.125.187,53 kuna (14,78 mil eura) ili 15,4% u odnosu na 2021.godinu.Ovi rashodi i u budućnosti predstavljati će značajan iznos upravo zbog Plana javnih potreba u sportu, kulturi, socijalnoj skrbi i zdravstva te pomoći trgovačkim društvima za pokriće dijela gubitka uzrokovanih pandemijom te nepovoljnim inflatornim kretanjima na tržištu. Prosječno godišnje izdvajanje/izvršenje iznosi 97.151.132,84 kuna (12.894.171,19 eura).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine predstavljaju rashode za nabavu imovine i to zemljišta, projektne dokumentacije, građevinskih objekata, opreme, knjiga, višegodišnjih nasada, prijevoznih sredstava, umjetničkih djela te dodatna ulaganja na građevinskim objektima i opremi. U promatranom razdoblju predstavljaju značajna sredstva u ukupnim rashodima koji pokazuju tendenciju rasta iz godine u godinu. Povećanje je to za 5,3% u 2021. u odnosu na 2020. godinu odnosno 15,4% u 2022.godini u odnosu na 2021.godinu. Rezultat je to značajnog investicijskog ciklusa ponajprije iz sredstava EU te gradskog financiranja (projekt Aglomeracije Zadar-Petrčane). Od značajnijih projekata potrebno je izdvojiti izgradnju Centra Mocire, OŠ Novi Bokanjac, rekonstrukciju OŠ Krune Krstića na gradskom predjelu Ploče, projekti iz Eu sredstava Zadar baštini, ITS, rekonstrukcija Centra za mlade, projekt ZUM 4.0 . Zona Crno. I u narednom proračunskom ciklusu nastavlja se značajno izdvajanje u ovoj podskupini rashoda.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova predstavljaju izdatke na ime otplate glavnice primljenih kredita i zajmova, a u promatranom razdoblju pokazuju tendenciju rasta. Isto je za očekivati i kroz naredni srednjoročno razdoblje . Očekuje se otplata glavnice kredita za projekt Aglomeracija Zadar-Petrčane i to počevši od 2024.godine u iznosu od 15.000.000 kuna (1.990.842,13 eura) kao i povrat glavnice beskamatnog zajma na ime povrata poreza i prireza na dohodak cca 8,52 mil kuna (1.131.509,08 eura) u 2023.godini. U 2023.godini je i zadnji ciklus otplate kredita za osnovnu školu na Novom Bokanjcu 8,02 mil kuna (1.064.644,84 eura) Izdaci odnosno plaćanja ugovorenih kreditnih obveza imaju prednost u izvršavanju pred svim ostalim obvezama.

Bilanca na dan 31.12.2020.-31.12.2022. godine

-u kunama

Opis	Stanje 31.12.2020.	Stanje 31.12.2021.	Izvršenje 31.12.2022.
Nefinancijska imovina	1.586.889.300	1.702.064.714	1.822.349.610,17
Neproizvedena dugotrajna imovina	577.723.220	601.188.577	617.247.968,76
Proizvedena dugotrajna imovina	853.760.080	870.196.981	932.150.322,13
Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	155.406.000	230.679.156	272.951.319,28
Financijska imovina	492.236.213	502.556.464	545.988.376,34
Novac u banci i blagajni	25.298.918	13.062.155	18.403.492,21
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	4.291.485	16.315.247	8.865.776,93
Potraživanja za dane zajmove	16.850.547	18.204.162	19.637.866,81
Dionice i udjeli u glavnici	375.267.850	375.267.850	375.267.850,00

Potraživanja za prihode poslovanja	66.145.447	74.744.167	117.620.163,50
Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.778.252	2.569.506	3.666.747,12
Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.603.714	2.393.377	2.526.479,77
Obveze	105.553.163	130.075.274	134.480.461,51
Obveze za rashode poslovanja	52.828.986	50.531.439	40.932.873,96
Obveze za nabavu nefinancijske imovine	20.747.095	14.310.095	24.297.895,51
Obveze za zajmove i kredite	31.977.082	65.233.740	69.249.692,04
Vlastiti izvori	1.973.572.350	2.074.545.905	2.233.857.525,00
Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora	1.949.094.517	2.032.455.649	2.150.127.172,82
Rezultat poslovanja (manjak)	-39.446.950	-30.909.253	-32.598.511,48
Obračunati prihodi poslovanja	63.154.646	71.438.118	113.670.231,20
Obračunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine	770.137	1.561.391	2.658.632,46
Izvanbilančni zapisi	3.148.758.347	2.801.502.279	2.716.923.221,98

Nefinancijska imovina na kraju 2022. godine iznosi 1.822.349.610,17 kuna (241.867.358,17 eura) te čini 76,94 % aktive a odnosi se na zemljišta, građevinske objekte (stambeni objekti, poslovni objekti, ceste i ostali građevinski objekti) te na postrojenja i opremu. Značajan dio je imovine je i u pripremi te se tijekom 2023. i nadalje očekuje prijenos na izvorna konta imovine uz obračun ispravka vrijednosti imovine.

Financijska imovina na kraju 2022. godine iznosi 545.988.376,34 kuna te čini 22,87% aktive. U odnosu na 2021. godinu povećanje je 8,6% dok je u odnosu na kraj 2020. godine evidentirano povećanje za 10,90%. Financijsku imovinu čine novčana sredstva u banci i blagajni, potraživanja prema zaposlenima, građanima i kućanstvima, te za prihode poslovanja. Potraživanja za prihode poslovanja na kraju 2022.godine iznose 117.620.163,50 kuna i umanjeni su za obveze korekcije propisane Pravilnikom o računovodstvu i računskom planu proračuna, a kad se uzme u obzir korekcija oni iznose 244.791.276,03 kuna i u odnosu na 2020. godinu veći su za 79,98%. U odnosu na 2021. godinu veći su za 57,4%. Potraživanja godišnje rastu i zbog potraživanja za dane stipendije te potraživanja za eu sredstva. Za očekivati je da će potraživanja za eu sredstva u 2023.godini biti značajno manja što će biti rezultat naplate pa će samim time i ova podskupina potraživanja biti manja. Upravo u ovom dijelu postoji instrumentarij za smanjenje kumuliranog manjka poslovanja.

Obveze na kraju 2022. godine iznose 134.480.461,51 kuna a odnose na obveze za rashode poslovanja, obveze za nabavu nefinancijske imovine. Obveze su porasle za 3,4% u odnosu na prethodno razdoblje., a u odnosu na 2020.godinu 27,40%. Najveće značajno povećanje imamo kod obveza za kredite i zajmove (beskamatni zajmovi od državnog proračuna i kreditne obveze) kao i kod obveza za nabavu nefinancijske imovine koje su rezultat investicija. Ostale obveze pokazuju tendenciju pada kroz promatrano razdoblje.

Rezultat poslovanja prikazan u tablici predstavlja kumulativni rezultat koji se prenosi u naredne godine i predstavlja ili višak ili manjak ukupnog poslovanja. Iz tablice je vidljivo da se kumulativno manjak smanjuje te da na kraju 2022.godine u bilanci Grada Zadra je iskazan kumulativ manjka u iznosu od 32.598.511,48 kuna.

U proračunskom računovodstvu ukupan rezultat poslovanja iskazuje se po tri osnove i to:

- višak/manjak prihoda poslovanja
- višak/manjak prihoda od nefinancijske imovine
- višak/manjka primitaka od financijske imovine.

U nastavku se daje prikaz –stanje na kontu 92 u glavnoj knjizi Grada Zadra (rezultat poslovanja po kategorijama) na dan 31.12.2022.godine.

Konto	Stanje na dan 31.12.2022. godine	Stanje na dan 31.12.2022.godine- euro
92211-viřak prihoda poslovanja	166.024.522,29 kn	21.576.267,81
9222-manjak prihoda od nefinancijske imovine	-269.715.052,85 kn	-35.797.339,28
92213-viřak primitaka od financijske imovine	35.795.918,01kn	4.750.934,76
92212-viřak prihoda od nefinancijske imovine	35.296.101,07 kn	4.684.597,66
ukupno	-32.598.511,48 kn	-4.326.565,99

Do kraja prvog kvartala 2023. godine ukupni manjak poslovanja umanjen je za 91.672,88 eura te na dan 31.03.2023.godine on iznosi -4.234.893,12 eura. Umanjenje kumuliranog manjka rezultat je otpisa dijela obveza iz prethodnih godina.

Međutim raspored stvarnih stanja po kategorijama rezultata oćekuje je prilikom donořenja Godišnjeg izvjeřtaja o izvrřenju proraćuna za 2022. godinu gdje će se rezultati preraspodijeliti bez utjecaja na ukupno iskazani manjak prihoda i primitaka. Upravo navedeno je polaziřte za izradu ovog Viřegodišnjeg plana uravnoteženja Proraćuna za razdoblje 2023.-2025. godine.

Znaći da se kod izrade viřegodišnjeg plana uravnoteženja treba se planirati utrořak viřkova poslovanja po izvorima financiranja vodeći raćuna da se namjenska sredstva i rasporede namjenski u rashode iskazane kroz aktivnosti/projekte. Pokriće manjka poslovanja potrebno je planirati ili iz smanjenja rashoda odnosno iz tekućih prihoda po izvorima financiranja u odnosu na zatećeno stanje na dan 31.12.2022.godine.

3. POPIS MJERA ZA OTKLANJANJE NASTANKA NEGATIVNOG POSLOVANJA I MJERA ZA STABILNO POSLOVANJE

Popis mjera za otklanjanje negativnog poslovanja i mjera za stabilno poslovanje sastoji se od 8 skupina:

1. Proraćunom za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu planirati smanjenje manjka
2. Kod planiranja i izvrřavanja proraćuna prioritet imaju namjenske i već ugovorene obveze;
3. Pravovremeno i kontinuirano poduzimanje mjera naplate prihoda;
4. Financiranje većeg broja aktivnosti i projekata iz vanjskih izvora financiranja;
5. Ućinkovito upravljanje imovinom Grada Zadra i kapitalnim prihodima
6. Smanjenje materijalnih rashoda iz proraćunskih izvornih prihoda uz zadržavanje kvalitete rada i pružanja usluga građanima;
7. Razvijati uvjete razvoja gospodarstva na podrućju Grada Zadra;
8. Napraviti unutarnju kontrolu proraćunskim korisnicama Grada Zadra i trgovaćkim druřtvima u vlasniřtvu Grada Zadra s ciljem racionalizacije poslovanja.

4. AKCIJSKI PLAN PROVEDBE NAVEDENIH MJERA

NAZIV MJERE	NAČIN PROVEDBE	ROK PROVEDBE	PLANIRANI UČINAK PROVEDBE MJERA	ODGOVORNA OSOBA
Proračunom za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu planirati smanjenje manjka	Izraditi proračun za naredno trogodišnje razdoblje odnosno planirati pokriće prenesenog manjka iz prethodnih godina.	31.12.2025.	Anulirati kompletni manjak prateći izvore financiranja	Pročelnik UO za financije
Kod planiranja i izvršavanja proračuna prioritet imaju namjenske i već ugovorene obveze	Obveza podmirenja već preuzetih obveza, te praćenje podmirivanja preuzetih obveza prije ugovaranja novih koji se financiraju iz izvornih prihoda proračuna.	Kontinuirano	Kontinuirano smanjivati stanje dospjelih obveza	Pročelnici svih Upravnih odjela
Pravovremeno i kontinuirano poduzimanje mjera naplate prihoda	Naplata regulirana zakonom te Procedurom naplate prihoda.	Kontinuirano	Kontinuirano smanjivati stanje dospjelih potraživanja u minimalnom iznosu od 5% godišnje.	Pročelnik UO za financije
Financiranje većeg broja aktivnosti i projekata iz vanjskih izvora financiranja	Praćenje objavljenih natječaja i njihovo apliciranje uz što veći postotak financiranja iz vanjskih izvora.	Kontinuirano	Kontinuirano povećavati broj aktivnosti i projekata financiranja iz vanjskih izvora	Pročelnik/ca UO za EU fondove
Učinkovito upravljanje imovinom grada Zadra	Učinkovito upravljanje imovinom ta stavljanjem na raspolaganje i korištenje.	Kontinuirano	Povećavati prihode od zakupa i najma u te povećati prodaju nekretnina	Pročelnik UO za gospodarenje gradskom imovinom
Smanjenje materijalnih rashoda iz proračunskih izvornih prihoda uz zadržavanje kvalitete rada i pružanje usluga građanima	Racionalizacija materijalnih rashoda.	Kontinuirano	Smanjiti materijalne rashode	Pročelnici svih Upravnih odjela
Planirati rashode za nabavu nefinancijske imovine i rashode poslovanja u iznosu koji je financiran iz izvora 7-prihodi od prodaje nefinancijske imovine	Učinkovito upravljanje izvorima financiranja	Kontinuirano	Nabavu za rashode za nefinancijsku imovinu pokrenuti nakon što su se prihodi i naplatili, odnosno rashode poslovanja realizirati nakon naplate kapitalnih prihoda	Pročelnici svih Upravnih odjela

Razvijati uvjete razvoja gospodarstva na području Grada Zadra	Poticajne mjere razvoja poduzetništva te izgradnja poslovne zone.	Kontinuirano	Poticajnim mjerama poduzetništvu i izgradnje poslovne zone Crno doći do porasta zapošljavanja i novih radnih mjesta, rasta prihoda od porez i prirez na dohodak, te povećani prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa od investitora u poslovnoj zoni	Pročelnik UO za gospodarstvo, obrtništvo i razvitak otoka
Napraviti unutarnju kontrolu proračunskim korisnicama Grada Zadra i trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Zadra s ciljem smanjenja troškova poslovanja i povećanja prihoda	Napraviti financijsku kontrolu trgovačkih društva i proračunskih korisnika Grada Zadra te dati upute o racionalizaciji rashoda.	Kontinuirano	Racionalizacija rashoda trgovačkih društava i proračunskih korisnika	Pročelnik Ureda za unutarnju reviziju

5. ZAKLJUČAK

Preneseni manjak prihod posljedica je višegodišnjih nepovoljnih gospodarskih kretanja u Republici Hrvatskoj i provođenje poreznih reformi te u tom razdoblju dolazi do značajnog smanjenja prihodovne strane Proračuna Grada Zadra. Unatoč gospodarskoj krizi, prva u 2008/2009. godini, cilj je bio da se zadrži dosegnuta razina razvoja Grada Zadra kroz ulaganje u komunalnu infrastrukturu, turizam, sport, obrazovanje, zdravstvo, socijalna davanja te da se zadrži kvaliteta rada i pružanje usluga građanima. Manjak prihoda nastaje i uslijed planiranja rashoda za nabavu nefinancijske imovine i rashoda za kapitalne pomoći trgovačkim društvima u 100% ili većinskom vlasništvu Grada Zadra iz kapitalnih prihoda od prodaje imovine koji nisu bili u ravnoteži sa naplatom prihoda čime je kontinuirano iskazan manjak prihoda od nefinancijske imovine. Isto tako u posljednje tri godine imamo značajno pred financiranje za eu projekte (osiguravanje izvornih sredstava iz proračuna do ukupne naplate) što značajno utječe na prihodovnu stranu proračuna odnosno na rast rashodovne strane proračuna, a time i manjka poslovanja.

Grad Zadar je u razdoblju od 01.01.2015. do 31.12.2022. pokrio kumulativ manjak prihoda u iznosu 53.237.393,13 kuna te pokazuje pozitivan trend smanjenja ukupnog manjka. U 2022. godini ostvaren je manjak u iznosu od 2.364.406,61 kuna / 313.810,68 eura. Prioritet je u trogodišnjem razdoblju anulirati manjak poslovanja dodatnim mjerama koje se ne bi trebale odraziti na postignutu razinu razvoja Grada Zadra s ciljem održavanja financijske stabilnosti Grada Zadra.

-u kunama

Izveštajno razdoblje	Manjak prihoda i primitaka preneseni	Višak prihoda i primitaka	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju
01.01.2015.-31.12.2015.	83.482.383	10.885	83.471.498
01.01.2016.-31.12.2016	83.471.498	2.196.534	81.274.964
01.01.2017.-31.12.2017.	81.745.197	4.615.481	77.129.716
01.01.2018.-31.12.2018.	77.065.840	17.116.257	59.949.583
01.01.2019.-31.12.2019.	59.949.583	14.190.460	45.759.123
01.01.2020.-31.12.2020.	45.759.123	6.312.172	39.446.951
01.01.2021.-31.12.2021.	39.345.701	8.436.448	30.909.253*
01.01.2022.-31.12.2022.	30.234.104,87	-2.364.406,61	-32.598.511,48

*korigiran manjak za (-675.148,13 kn tj.89.607,56 eura) =30.234.104,87 kn (4.012.755,31 eura)

Planom uravnoteženja Proračuna planira se utrošiti višak prihoda u iznosu od 9.138.607,09 eura:

2023. godina – 2.612.738,68 eura

2024. godina – 3.596.055,01 eura

2025. godina – 2.929.813,40 eura.

Planom uravnoteženja Proračuna planira se sanirati manjak prihoda po rezultatu poslovanja u iznosu od 13.373.500,21 eura:

2023. godina – 2.427.313,70 eura

2024. godina – 3.776.717,70 eura

2025. godina – 7.169.468,81 eura.

Nakon utvrđivanja rezultata za 2023. godinu te naredne godine Grad Zadar zadržava pravo na izmjene i dopune Odluke o usvajanju višegodišnjeg plana uravnoteženja kako bi uskladio iznose pokriće manjka/utrošak viška prihoda za naredna razdoblja.

Odgovorne osobe provođenja planiranih mjera su Gradonačelnik Grada Zadra i pročelnici Upravnih odjela Grada Zadra. Ukoliko predložene mjere ne budu imale dovoljan financijski i ekonomski učinak gradonačelnik će predložiti dodatne mjere kako bi se uravnotežio proračun.